

Maşağa Şəhidlər Xiyabanı kənd sakinləri üçün müqəddəs bir ziyarətəhədir. Hər cümə axşamı yolumu ordan salıram. Hər dəfə bir neçə şəhid ailəsi ilə qarşılaşıram. Amma sentyabrın 27-si şəhidlərin Anım günündə gündüz Şəhidlər Xiyabanına girmək mümkün deyildi. Burada heç belə izdiham görməmişdim. İnsanlar xiyabanın ziyarəti üçün növbəyə durmalı olurdular.

Həmin gün həm də Kərbəla şəhidlərinin Ərbəin günü idi. Şəhidlər Xiyabanının yanında olan Aqıl baba pirini ziyarət edib, Hüseyin yədəki əza məclisinə qoşulduq. Axşamüstü Maşağa Şəhidlər Xiyabanında izdiham seyrələndə şəhidlərimizin ziyarətinə getdik. Şəhidlərin məzarı başında ağı deyib ağlayan analar, bacılar da, göz yaşları axan atalar, qardaşlar da, ürəyi xatirələrlə dolu sükut içində duran əsgər balalar da hamısı bizə doğma görünürdü. Çünki məzar daşlarındakı şəkillərdən boylanan gülüzlü balalar hamımızın doğmasıdır. Məzar-məzar ziyarət etdiyimiz xiyabanın hər dəfəsindən bir məsum çöhrə diqqətimizi cəlb edir, arzu dolu bir cüt göz bizə baxır, sanki göydən ruhlr bizi salamlayırdı.

Hər dəfə gedən də diqqətimi şəhidlərin çöhrəyə ən körpəsi olan Tahirin şəklini mənə çəkir. Baxırsan, elə bil heç 15 yaş yoxdur. Baxanlar da "Bu lap uşaqdır ki..." deyər təəssüflə dinir, göz yaşını saxlaya bilmir...

Yenice işıq üzü görmüş "Xatirə kitabı"nda Maşağa'nın bu şəhidi haqqında belə məlumat verilmişdir: "Əliyev Tahir Mahir oğlu 2001-ci il iyulun 20-də Bakı şəhər Sabunçu rayonunun Maşağa qəsəbəsində doğulmuşdur. 2009-2019-cu illərdə Sabunçu rayonunun Maşağa qəsəbəsində Əliağa Vahid adına 293 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil almışdır. 2019-cu ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Qazax rayonunda yerləşən N sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olmuşdur.

2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşımışdır. Oktyabrın 13-də Füzuli döyüşləri zamanı həlak olmuş, Sabunçu rayonunun Maşağa qəsəbəsində dəfn edilmişdir.

Subay idi. Tahir Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılaraq hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamları əsasında "Vətən uğrunda", "Döyüşdə fərqlənməyə görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilmişdir (ölümündən sonra).

İllərlə düşmən tapdağı olan torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən igid oğullarımıza eşq olsun! O oğullara ki, atadan, anadan keçənilər, evdən-eşikdən keçənilər, gələcək həyatlarından keçənilər, sevgilərini, gələcək

xoşbəxtliklərini, hər şeyi, hər şeyi Vətənin azadlığı uğrunda qurban verdilər...

Sentyabrın 28-də Maşağa'nın iki şəhidinin il mərasimi oldu. Şəhid Bəhruz Əliyevin və Şəhid Həmidəyə Hüseyinzadənin. Şəhid Bəhruzun məclisində Tahirin anası ilə görüşdüm. Məclisdən sonra söhbətimiz alındı.

Ruhiyyə xanım suallarımı həvəslə cavablandırdı. Onun səsinde bir az qürur, bir az kövrəklik, bir az fəxarət, bir az da titrəyiş hiss etdim. Suallarımı onu uzaq illərə apararaq, Tahirin körpəliyini, uşaqlığını xatırladı. Bir qədər fikrə gedib dedi: "Tahir dəcəl uşaq idi, amma çox zarafatçı, mehriban, şirin, istiqanlı idi. Dəcəlliyi də şirin idi. Ailəcanlı idi. Məni də, atasını da çox istəyirdi. Amma ən çox bacısını sevirdi. Bəzən küssüşərdilər, dözə bilməzdi, tez gedib üzr istəyirdi, bacısının könlünü alardı. Bacısı barışmayanda gəlib məndən xahiş edirdi ki, onları barışdırım. Hətta bacısının əlindən, ayağından öpərdi ki, onu bağışlasın.

Atası ürək çatmamazlığından əziyyət çəkirdi, ona görə Tahir işləməyə məcbur oldu. 13 yaşından işləyib, evə kömək edirdi".

Tahirin arzuları barədə soruşdum, ananın üzündə təbəssüm oyandı. Dedi: "Qürurlu uşaq idi. Uşaqlıqda Tahir həmişə deyirdi ki, mən ya lotu olacağam, ya da şəhid olacağam". Deyirdik ki, lotu olma, lazım deyil.

İdmanı sevirdi. Bir müddət Kinboksa getdi, yaxşı idmançı idi, lakin imkan olmadıqna görə yarımcı qoydu. Müəllimi Əfqan onu həmişə tərifləyirmiş, hətta sonrakı şagirdlərinə də ondan danışmışdı. 16 yaşda mənə dedi ki: "Ana, mən əsgər gəndə şəhid olacağam. Mən şəhid olmaq istəyirəm. Şəhid olsam, sən neylərsən, ana". Dedim ki, nə danışsın, ay bala, mən sənə yaşaya bilmərəm. Sözüne çox da əhəmiyyət vermirdim. Düşünürdüm ki, uşaqdır, sözdür də deyir. Ondən danışanda başım ağrıyır..."

Ruhiyyə xanım dərinəndən köks ötürdü. Bir qədər susdu və sanki daha böyük Tahir haqqında danışmağa hazırlaşdı: "Əsgərliyə getməmişdən qabaq yaman dəyişmişdi. Birdən-birə çox dəyişdi. 17 yaşda vardı, amma elə bil böyümüşdü. Deyirdi ki, ana, mən əsgər gəndən sonra o qızla danışarsan, onu tək qoymazsan. Mən qızla həmişə danışmışdım. Amma düşünürdüm ki, Tahir hələ uşaqdır, bəlkə əsgərliyə gəndər, unudar. Amma həmişə zəng vürəndə onu soruşurdum".

Məndən gizli sirri yox idi. Hər şeyi danışardı. Tahirin sevdiyi qız da var idi. Adını deyər bilmərəm. Başqa məktəbdə oxuyurdu. Tanıyırdım qızı. Tahir demişdi ki, ana, mən əsgər gəndən sonra o qızla danışarsan, onu tək qoymazsan. Mən qızla həmişə danışmışdım. Amma düşünürdüm ki, Tahir hələ uşaqdır, bəlkə əsgərliyə gəndər, unudar. Amma həmişə zəng vürəndə onu soruşurdum".

Şəhid Əliyev Tahir...

Ruhiyyə xanımın gözləri xilas edərək minaya düşüb, yaralı halda yenə döyüşüb, sonra snayperlə vurulub, şəhid olub. 13 gün neytral zonada qalıb, mina olduğuna görə ora keçə bilməyiblər. 26-da götürüblər, 29 da bizə xəbər verdilər, 30-da evə gətirdilər. Özləri götürdülər, dəfni də çox izdihamlı oldu..."

Şəhid Tahirin atası ilə də danışmaq istədiyimi bildirdim. Ruhyyə xanım dedi: "Yoldaşım əsədində səcdəyə düşdü, "Nə yaxşı ki, itgin düşmədi, əsir olmadı, cənəzəsi gəldi" deyər Allaha şükürlər elədi..."

Şəhid Tahirin döyüşçü yoldaşı İlqar Muradzadə yazır: "Tahirə ilk tanışlığım Qazax rayon N sayılı hərbi hissəyə gəldiyim gündən yarındı. Zarafatçı, mülayim, təmiz üreklili bir oğlan kimi tanıdım və dost olduq. Günlər, aylar keçdi, bu dostluq qardaşlığa çevrildi. Həqiqətən, bu insan təmiz və izdihamsız əsgər kimi seçilirdi. Üst-başına fikir verən, dar gündə dosatların yanında olan bir adam kimi yaddaşında qalıb.

Çox vətənpərvər, vətənə bağlı bir əsgər idi. Sıra ilə irəliləyərkən "Ya qarabağ, ya ölüm" deyirdi və əsgər yoldaşları ucaadan təkrar edirdilər. Həmişə sıra düzülüşlərində vətənə aid mahnı oxunması istəniləndə, əsgərlər birinci Tahirin oxumasını istəyirdi ki, hər kəs də onu təkrar etsin. Tahir də həvəslə ucaadan "Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz" deyirdi.

Təlimlərdə hər kəsdən seçilirdi. Hətta bir dəfə hədəf üçün tank qoymuşdular. Ta-

hirlə əlavə bir nəfər də var idi, yarıncıydılar. Tahir tankı tam hədəfdən vurmuşdu, hərbi hissə komandiri ona və onun bölük komandirinə təşəkkür etmişdi. Tahir buna çox sevinirdi ki, bölük komandirinin üzünü ağ etmişdir.

Çox səliqəli, özünə fikir verən əsgər olduğu üçün onun şəklini kazarmanın girişində lövhəyə vurmuşdular. Hətta arada mənə də zarafatla deyirdi ki: "Nizam-intizamlı əsgər olardin, sən də şəklini orda olardı".

Iyul döyüşləri ərəfəsi idi, atıq 5 gündü döyüş əmrini gözləyirdik, aradan bir müddət keçdi, əsgər mağazasında oturmuşdum birdən Tahir mənə yaxınlaşdı, stolu çəkdi yanımda oturdu və dedi: "Qardaşım, xəbərin var, deyirlər, müharibə olacaq? Artıq səfərbərlik elan edilib". Dedim: "Hə, qardaşım, xəbər var". Qayıdıb mənə dedi ki: "İlqar, əgər döyüş olsa, əsir düşsən, nə edərsən? Dedim ki: "Başqa çarə yoxdur, ölmək lazımdır, ölürəm". Dedi ki: "Mən ən azından cibimə bir güllə qoyacağam, əgər əsir düşsəm, özümü vuracağam". Dedim: "Qardaşım, Allah göstərməsin, inşallah ki, yaxşı olar, sağ-salamat qayıdır". Tahir başını yellədi və dedi: "Inşallah...". Amma gözlərində elə bir hissə var idi ki, sanki bilirdi şəhidlik zirvəsinə yüksələcək.

Bir ay keçdi, sentyabrın 27-də bizə həyəcan signalı verdilər, briqadadan tərək elədik. Gəlib Ağstafada bir mövqədə yerləşdik. Döyüş əmrini gözləməyə başladım. Oktyabrın 10-u gəlib çatdı, bizə yəndən komanda gəldi ki, tabor Füzuli istiqamətində hücum keçməlidir. Tahirin ən son oktyabrın 10-da diviziyada gördüm. Bizinci biz hücum keçdik, Tahirgil ehtiyatda qaldı. Tahir qayıdıb mənə dedi ki, sizə güvənirəm...

Oktyabrın 12-də gecə Tahirgilin bölüyünü hücum hazırladılar. 13-də səhər saatlarında onlar hücum keçdilər. Güclü atışma gəndirdi. Qrad səsləri ələmi dağıdırdı... Tahir şəhid xəbərini rəhbərlikdən eşitdik. Xəbər gəldi ki, 7-ci bölük şəhid verdi. Sonra da dedilər ki, bölüyün hamısı şəhid olub. Adlar çəkiləndə ilk Əliyev Tahir Mahir oğlu, Qasımzadə Ümid İlqar oğlu... Bu adları dəfələrlə təkrar etdilər. Sonra rəhbərlikdən eşitdim ki, Tahir şəhid olub, nəşi neytral zonada qalıb. Neçə gün onun nəşini götürmək mümkün olmadı...

Allah Tahir qardaşımza rəhmət eləsin, məkanı cənnət olsun. Həqiqətən şəhidlər ölmür, qəlblərdə yaşayır... Biz də deyirik ki, Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Dilimiz gəlməyə də deyirik... Deyirik ki, şəhidlərimizin məkanı cənnət olsun. Onların onsuz da cənnətdə olduqlarını bilib-bilə yəndə deyirik... Deyirik ki, şəhidlərimizin ruhu şad olsun. Ən yüksək şəhidlik məqamında olduqlarını, ruhlarının şad olduğunu bilib-bilə yəndə deyirik... Başqa nə deyər bilirik ki... Allah şəhid ailələrinə səbr versin. Allah xalqımıza səbr versin...